

bülten

enstitü

ocak • şubat • mart 2024

Düşünceye İlham
Değişime Yön

İnsandan topluma

İpek Coşkun Armağan / Genel Koordinatör

Değerli okurlarımız,

Türkiye'de 2021-2022 yılı örgün eğitim verilerine göre okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde yaklaşık 19 milyon 200 bin öğrenci örgün eğitim alıyor. Yaklaşık 1 milyon 140 bin öğretmen ile 70 bin 400 okulda eğitim öğretim faaliyetleri yürütülüyor. Bu sayısal verileri dikkate aldığımızda eğitim sistemimizde çeşitli sorunların ve yetersizliklerin yaşanması şaşırtıcı değil. Enstitümüzün en önemli kuruluş amaçlarından biri de özellikle eğitim sistemi ile ilgili sorunlara yönelik tüm paydaşları hesaba katarak tartışma zeminleri oluşturmak ve bütüncül bir bakış açısıyla çözüm üretmek.

Enstitümüzün kuruluşunun altıncı ayında geriye dönüp baktığımızda bu süre içerisinde okul yöneticileri, öğretmenler, eğitimciler ve çeşitli mesleklerden sosyal bilimcilere yönelik

meslek içi eğitimler, yuvarlak masa toplantıları, çalıştaylar, odak grup görüşmeleri gibi pek çok program düzenlediğimizi görmekten memnuniyet duyuyoruz. Bu programların başlıca amacı eğitim sistemine ilişkin sorunlarda hem eğitim alanındaki profesyonellere yönelik meslek içi eğitimler düzenlemek hem de ihtiyaçlarla bire bir örtüşen politika önerileri geliştirmek.

Bu noktada Okul Gelişim Programı'nın bizler için ayrı bir önemi olduğunu belirtmek gerek. Okullarda öğrenme merkezli bir eğitim iklimi oluşturma gayesi ile sadece öğretmenler ve okul idarecileri için değil, veliler ve öğrenciler için de geliştirici bir program olarak tasarlanan Okul Gelişim Programı Ocak ayı itibarıyla başladı. Enstitümüzün araştırmacıları tarafından geliştirilen materyaller ve eğitim içerikleri ile yürütülen grup çalışmaları, sunumlar, etkinlikler

topluma

Çalışmalarımızın özünü merkeze alarak toplum ve olgular değerlendirilmesinin ilkesi vardır.

ile katılımcılarımız öğrenme merkezli yeni eğitim teknikleri ve stratejileri deneyimliyor. Program ile ilgili ayrıntıları bültenimizin ilerleyen sayfalarında bulabilirsiniz.

Eğitim alanında tüm dünya gibi ülkemizde de yapay zekâ araçlarının getirdiği yenilikler sıkça tartışılıyor. Biz de Enstitü Sosyal olarak yapay zekâ teknolojilerinin özellikle eğitim alanına nasıl entegre edilebileceği ve gerçek problemlere çözüm getirebilecek şekilde kullanım becerisinin nasıl edinilebileceği üzerine kafa yoruyoruz. Öte yandan yapay zekâ araçlarının kullanımına ilişkin çeşitli düzenlemelere ihtiyaç olduğu da hepimizin malumu. Enstitümüzün yapay zekâ konulu eğitimleri ve yayınlarının konunun ilgilileri için aydınlatıcı olması ümidini taşıyoruz.

2024'ün ilk üç aylık döneminde aile içi ilişkiler ve iletişimin dönüşümü, yükseköğretim

kurumlarında yapay zekâ, çocukların politik sosyalizasyonu, algokrazi gibi bölgesel veya küresel ölçekte güncel konuları multidisipliner perspektiften ele alan İki Nokta yazılarımızı da okurlarımızın ilgisine sunuyoruz.

Eğitim, toplum ve ekonomi alanlarında farklı ülkelerden gündemdeki gelişmeleri aktarıp derlediğimiz yayınlığımız "Dünyadan" Bülteni de her hafta yayında.

Enstitümüzün yeni bülteninde buluşmak ümidiyle...

enstitü sosyal

Genel Yayın Yönetmeni
İpek Coşkun Armağan

Editör
Amine Ertürk

Yayın Kurulu
Fatmanur Kartav
Sefer Soydar
Kübra Nur Duman
Beyza Gözükızıl
Ömer Çeşim

Grafik Tasarım
Muhammed Seleş

Yayın Türü
Bülten

Yönetim Yeri
Burhaniye Mah. Hacı Reşit Paşa Sok. No:18
Üsküdar, İstanbul

İletişim
0216 422 00 22
www.enstitososyal.org
info@enstitososyal.org

Enstitü Sosyal Bülten, kurumun faaliyetleri hakkında bilgi veren ücretsiz bir yayındır.

Editörden

Elinizdeki bülten, Enstitümüzün son üç ayda gerçekleştirdiği etkinlikleri ve yayınları konu alıyor. Başta Türkiye Müzakere Programı ve Öğretmen Eğitimleri olmak üzere farklı temalarda programlarımızda okul idarecileri, öğretmenler ve çeşitli meslek dallarından sosyal bilimcilerle bir araya geldik. Özellikle ilköğretim ve lise çağındaki çocuklarımız ve gençlerimizin gereksinimlerinin anlaşılması ve bu gereksinimleri karşılayacak felsefi temellerin geliştirilmesi gayesini taşıyan programlarımızla ilgili ayrıntılı bilgileri bültenimizin ilerleyen sayfalarında bulabilirsiniz.

Geçtiğimiz üç ay içerisinde eğitim alanında güncel tartışmaları konu alan pek çok yayınımla okuyucularımızla buluştuk. Yapay zekânın bilgiye erişimi nasıl dönüştürdüğü, algoritmaların günlük hayatımızı nasıl etkilediği, dijital alışkanlıkların aile içi iletişimi nasıl etkilediği gibi konuları tartışan İki Nokta yazılarımıza web sitemizden ulaşabilirsiniz.

Enstitü Sosyal'in yeni analizi Eğitim Sistemlerinde Nöromit Salgını adını taşıyor. Öğrenme sürecinde zihnin işlevi ile ilgili bilimsel verilerin yanlış yorumlanması ve bunun sonucu oluşan nöromitleri konu alan analizimize ilişkin bir özete bültenimizin sayfalarında kısaca yer veriyoruz.

Okuyucularımızı eğitim ve toplum araştırmalarına dair dopdolu bir bültenle baş başa bırakıyoruz.

İyi okumalar diliyoruz.

S/08

TÜRKİYE MÜZAKERE PROGRAMI

Türkiye Müzakere Programı (TÜM), ilk dönem eğitimleri tamamlandı.

İÇİNDEKİLER

S/24

ETKİLİ POLİTİKA YAZIMI

Enstitü çalışanlarına yönelik "Etkili Politika Yazımı" eğitimi düzenlendi.

S/10

YUVARLAK MASA TOPLANTISI

"Doğurganlık ve Yaşlılık Verileri: Toplumsal Dinamikler ve Gelecek Perspektifleri" yuvarlak masa toplantısı gerçekleşti.

S/12

OKUL GELİŞİM PROGRAMI

Okul Gelişim Programı Öğretmen Eğitimleri başladı.

S/14

EĞİTİMDE ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ UYGULAMALARI

"Eğitimde Üretken Yapay Zekâ Uygulamaları" öğretmen eğitimi düzenlendi.

S/19

EĞİTİMDE DENETİM VE REHBERLİK

"Eğitimde Denetim ve Rehberlik Raporu" ön çalışmayı düzenlendi.

S/22

ODAK GRUP

"Türkiye'de Aile İlişkilerinin Dönüşümünde Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Etkisi" odak grubu gerçekleştirildi.

S/25

İLHAM BULUŞMALARI

İlham Buluşmaları'nın ilk programına Mahmud Erol Kılıç konuk oldu.

S/28

DÜNYADAN

Dünyadan bülteni ile eğitim gündeminin nabzını tutuyoruz.

S/29

İKİ NOKTA

Eğitim alanında güncel tartışmalar "İki Nokta" yazılarında.

S/30

POLİTİKA NOTU

"Eğitimde Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Düzenleme İhtiyacı ve Öneriler"

S/31

ANALİZ

"Eğitim Sistemlerinde Nöromit Salgını" analizi yayımlandı.

The image shows a person in a blue suit holding a document. The document has a red overlay at the bottom. The text on the document is in Turkish and includes the words 'Yenilik', 'Öğreti', 'Biçim', 'Saygın', and 'Hayret'. The red overlay contains the title 'TÜRKİYE MÜZAKERE PROGRAMI' and a subtitle 'Türkiye Müzakere Programı (TÜM), ilk eğitimleri tamamlandı.'

TÜRKİYE MÜZAKERE PROGRAMI

Türkiye Müzakere Programı (TÜM),
ilk eğitimleri tamamlandı.

Enstitümüzün 27 Aralık 2023'te hayata geçirdiği Türkiye Müzakere Programı'nın eğitimleri tamamlandı. Katılımcıların iletişim ve uzlaşma becerilerinin güçlenmesine katkı sağlamayı amaçlayan Türkiye Müzakere Programı ile, müzakere teknikleri öğrenilerek bir sorun veya anlaşmazlığı çözme noktasında iletişime açık olma, karşılıklı güven ilişkisi tesis edebilme, iş birliği yapma, tüm tarafların hakkını gözetme ve kazan-kazan odaklı sorun çözme becerilerinin güçlendirilmesi hedefleniyor. Aynı zamanda etkili iletişimin önemli unsurlarından olan doğru beden dili ve ses tonu kullanımına ilişkin becerilerin gelişimine katkı sunulması amaçlanıyor.

Enstitü Sosyal ve Helsinki merkezli Sopa Academy iş birliği ile gerçekleştirilen TÜM Programı uzun vadede okul yöneticileri,

eğitimciler ve öğrenciler olmak üzere farklı gruplara yönelik planlandı. Programın ilk etkinliği lise dokuzuncu sınıflara yönelik olup yapay zekâ destekli müzakere simülasyonlarıyla geliştirilmiş kapsamlı bir eğitim içeriğinden oluşmaktadır.

Eğitim sürecinin tamamlanmasının ardından kapanış programı ve sertifika töreni, T.C. Dışişleri Bakanlığı İstanbul Temsilcisi Büyükelçi Sayın Ayşe Sözen Usluer'in diplomaside müzakere örneklerini ele aldığı konuşması ile gerçekleşti. Katılımcılarımız, sertifika takdimi sonrası küresel sorunlara ilişkin hazırladıkları örnek bir müzakere simülasyonu sundular ve kendi okullarında kurmak üzere müzakere kulübü planı yapmaya başladılar.

YUVARLAK MASA TOPLANTISI

DOĞURGANLIK VE YAŞLILIK VERİLERİ: TOPLUMSAL DİNAMİKLER VE GELECEK PERSPEKTİFLERİ

Enstitü Sosyalde, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından paylaşılan güncel veriler ışığında doğum ve yaşlılık konularına dikkat çekmek ve araştırmacıları demografik eğilimler üzerine derinlemesine analiz yapmayı sağlayacak çıktılarının üretilmesi yönünde teşvik etmek üzere “Doğurganlık ve Yaşlılık Verileri: Toplumsal Dinamikler ve Gelecek Perspektifleri” konulu yuvarlak masa toplantısı düzenlendi.

Toplantı, Enstitü Sosyal bünyesinde başlatılan ve TÜİK’in kamuya açık biçimde paylaştığı

istatistikler doğrultusunda geliştirilen Verinin Dili Projesi kapsamında gerçekleştirildi. 28 Şubat'ta yapılan toplantıda demografi, sosyal politikalar ve veri bilimi alanlarında çalışmalarını bulunan akademisyenler tarafından mevcut durum ve eğilimlere dair genel bir çerçeve çizildi. “Türkiye’de öngörülebilir ve sürdürülebilir demografi politikalarını inşa etmenin önemi nedir, imkânları ve sınırları nelerdir, başlangıç esasları nasıl olmalıdır?” soruları etrafında nüfusun kültür, ekonomi, siyaset, göç, eğitim, dijitalleşme ve ekolojiyle ilişkisi ele alındı.

OKUL GELİŞİM PROGRAMI

ÖĞRETMEN EĞİTİMLERİ

Okul Gelişim Programı, okullarımızı bütüncül bir yaklaşımla değerlendirerek başta öğrencilerimiz olmak üzere öğretmenler, yöneticiler ve veliler için geliştirici bir program ile ihtiyaçlara uygun öneriler geliştirmeyi hedefliyor. Programın odağı adil, verimli bir öğrenme ortamı ve felsefesi oluşturmak.

Öğrenme merkezli bir eğitim iklimi oluşturma amacıyla tasarlanan "Okul Gelişim Programı"nın öğretmen eğitimleri Ocak itibarıyla başladı. Dört ayrı modülden oluşan eğitimlerin ilk ikisi 9 Şubat itibarıyla tamamlandı. İstanbul'da ilköğretim düzeyinde çeşitli okullarda görev yapan 35 sınıf öğretmeni, 4 hafta boyunca Enstitümüzde düzenlenen "Sosyal ve Duygusal Beceri Gelişimi" ve "Kolaylaştırıcı Matematik Uygulamaları" atölyelerine katıldı.

"Sosyal ve Duygusal Beceri Gelişimi" modülünde öğretmenler ile felsefe ve psikoloji

temelli interaktif atölyeler yürütüldü. Sosyal ve duygusal becerilerin öğrenme üzerindeki etkileri, hikayeler aracılığıyla çocuklar için felsefe metodu (P4C) çalışıldı. “Kolaylaştırıcı Matematik Uygulamaları” modülünde ise matematik derslerini daha ilgi çekici ve etkili hale getirme konusunda teknik ve yöntemler sunuldu. Katılımcılar, araştırmacılarımız tarafından geliştirilen materyaller ile yapılan grup çalışmaları, sunumlar, etkinlikler ile öğrenme merkezli eğitim stratejilerini sınıfta uygulamadan önce atölyede deneyimledi. Katılımcılarımıza öğretmen ve öğrencilere yönelik hazırlanan el kitapları ve destekleyici materyaller dağıtıldı. Eğitimlerin ilk kısmının kapanış programında Enstitü Sosyal Genel Koordinatörü İpek Coşkun Armağan'ın moderatörlüğü ile Okul Gelişim Programı “Ara Dönem Değerlendirme Toplantısı” gerçekleşti.

Enstitü Sosyal Okul Gelişim Programı kapsamında düzenlenen öğretmen eğitimlerinin ikinci atölyeleri 16 Şubat'ta başladı. “Manevi Gelişim” ile “Söz Varlığı ve Dil Gelişimi” atölyelerinde öğrencilerin bilgiyle ilişkilerini güçlendirecek uygulamaların ve yaklaşımların öğretmenler tarafından benimsenmesi hedefleniyor. Birinci haftası tamamlanan Manevi Gelişim atölyesi; Kültür ve Turizm Bakanlığı Sanat Yönetmeni Yüce Gümüş'ün müzik icrası, öğretmenlerin ritim çalışmaları ardından manevi eğitimde musiki üzerine tartışmalar ile tamamlandı. Söz Varlığı ve Dil Gelişimi Atölyesi'nde ise “Söz varlığı nedir, gerekliliği, çıktıkları nelerdir?” soruları ele alınarak atölyenin içeriğindeki “Kitap Günlüğü” değerlendirilerek son buldu.

OKUL GELİŞİM PROGRAMI ÖĞRETMEN EĞİTİMLERİ

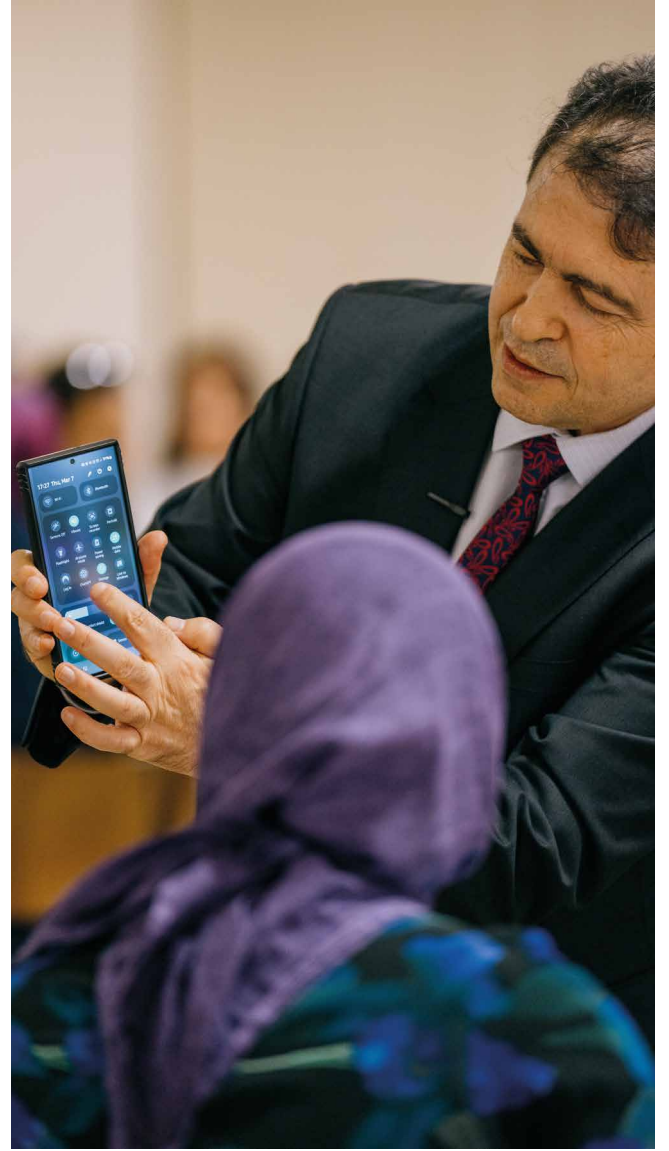
EĞİTİMDE ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ UYGULAMALARI

Yapay zekânın (YZ) yaygın kullanımı eğitim alanında büyük bir değişim ve dönüşümü beraberinde getiriyor. Endüstriden sanata her alanda kullanılan farklı üretken yapay zekâ uygulamaları eğitimde de kendine yer buluyor. Eğitimde yapay zekâ, öğrenme deneyimlerini kişiselleştirmek, öğrenci performansını izlemek, eğitim süreçlerini optimize etmek, ders sunusu hazırlamak ve idari planlamalar yapmak gibi alanlarda kullanılıyor. Enstitü Sosyal, yapay zekânın yaygın kullanımını göz önünde bulundurarak nasıl kullanılması gerektiği ile ilgili çalışmalar yapmaya devam ediyor.

Enstitü Sosyal, öğretmenlerin eğitimde üretken yapay zekâ uygulamalarının etkin kullanması amacıyla 4 haftalık bir eğitim düzenliyor. 21 Şubat itibarıyla başlayan bu eğitim programı, öğretmenlerin öğrenme deneyimlerini iyileştirmelerini ve eğitim alanında yenilikçi çözümler üretmelerini hedefliyor. Eğitimler, yapay zekâ alanında yetkin mühendisler ve eğitim alanında çalışan akademisyenler tarafından hazırlanıyor.

Her branştan öğretmenin katılımıyla birlikte Yapay Zekâ Öğretmen Eğitimleri, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Öğretim Üyesi

ve Enstitü Sosyal araştırmacılarından Doç. Dr. Turgay Öntaş'ın sunumuyla başladı. Yapay zekâ ile eğitim ve öğrenme ilişkisine değinen Öntaş, K-12 eğitiminde yapay zekâ teknolojilerine ne derece ihtiyaç duyulduğuna dikkat çekti. Türkiye'de öğretmenlerin iş yükü ve bu konuda yapay zekânın neler vaat ettiği konusunu ele aldı. Öğrenci öğrenmesine katkı sağlaması beklenen üretken yapay zekâ teknolojilerine öncelikle sınıf içi ve sınıf dışı uygulamalarının tasarımcısı olan öğretmenin hakim olması gerektiğini ifade etti. Avrupa Birliği'nin "Eğitimciler İçin Öğretme ve Öğrenmede YZ ve Verilerin Kullanımına İlişkin

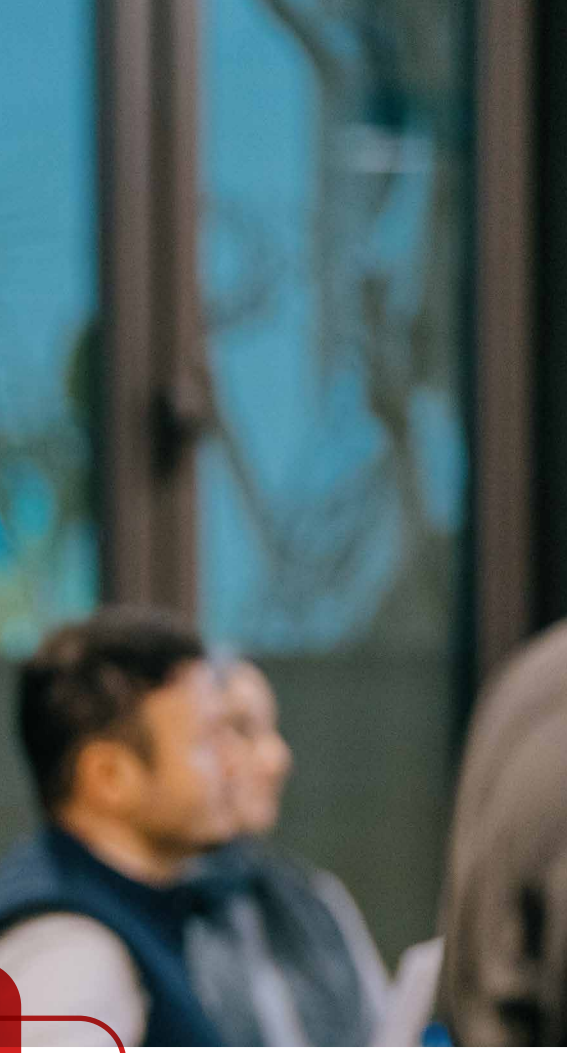

Etik Yönergeler” adlı raporunu paylaşarak sunumunu tamamladı.

Yapay zekâ alanında konuşma tanıma, ses sentezi, ses analizi/kodlaması, gürültü temizleme ve ses işlemenin medikal uygulamaları üzerine çalışmalarına devam eden Özyeğin Üniversitesi, Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Cenk Demiroğlu ise öğretmenlere, yapay zekâ uygulamalarının karmaşık ve ince nüanslı dili anlayabildiğini ancak daha verimli çıktılar alabilmek için açık ve öz bir dil kullanması gerektiğini örneklerle açıkladı. Öğretmenlerin yapay zekâ uygulamalarından ihtiyaçlarını etkin bir şekilde karşılayabilmeleri için düşünce zinciri tekniğine değinen Demiroğlu, aynı zamanda örnekler verme tekniği ile yapay zekâyâ duygu tanımayı öğretmekle doğru sonuçların nasıl alınacağını gösterdi. Okullarda

yapılan hikâye okuma/yazma etkinliklerinde, matematik ve İngilizce gibi derslerde yapay zekânın nasıl kullanılacağını ve ders içerikleri oluştururken nelere dikkat edilmesi gerektiğini ele aldı. Demiroğlu, yapay zekâ uygulamalarına doğru komut vermenin önemini göstermek için öğretmenler ile yaptığı etkinlikte aynı konu hakkında farklı komutlar vererek programın ilk haftası tamamlandı.

Üretken Yapay Zekâ Öğretmen Eğitimleri’nin 2. haftasında Milli Savunma Üniversitesi Deniz Harp Okulu Endüstri Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Muhammet Deveci, yapay zekâ araçları ile görsel, ses ve sunu materyalleri oluşturmayı anlattı. Yapay zekânın farklı uygulama alanlarına değinen Doç. Dr. Deveci, gelecekte bu alanların eğitim ile entegrasyonunda sağlanabilecek faydalara dikkat çekti. Yapay zekânın arka planında

yer alan bulanık mantık tekniğinin, belirsizlik içeren durumları daha iyi modellediğini ve yapay zekânın karar verme mekanizmasında kullanıldığını, dolayısıyla daha esnek ve gerçek dünya koşullarına daha uygun tepkiler verebileceğini vurguladı.

Eğitim, Doç. Dr. Turgay Öntaş'ın sunumu ile devam etti. Öntaş sunumunda öğretmenlerin farklı yapay zekâ uygulamalarını kullanarak eğitimde nasıl içerikler oluşturabileceklerini ve düzenleyebileceklerini ele aldı. Üretken yapay zekâ uygulamalarından ChatGPT 3,5 ve ChatGPT 4.0'ı kullanarak, farklı branşlardaki öğretmenlerin ihtiyaçları doğrultusunda ders içeriği tasarladı. Bu uygulamaların önerdiği çıktılar arasındaki farklılıklara da dikkat çekti. Bunun yanı sıra BING uygulaması kullanılarak nasıl ders planı oluşturabileceğini

gösterdi. Öğrenme çıktılarını tanımlamak ve desteklemek için kullanılan oyun tabanlı öğrenme yönteminde yapay zekânın önemine vurgu yaparak bu alanda kullanılan Kahoot, Quizz, Point-E ve Cospaces uygulamalarına örnekler verdi. Eğitim esnasında bu uygulamaları kullanan öğretmenlerin her birisinin farklı sonuçlar aldığına dikkat çeken Öntaş, yapay zekâ araçlarının analitik bir gözle ve öğrenme asistanı olarak kullanılmasının önemini vurguladı.

Katılımcıların yapay zekâ teknolojileri ve uygulamaları konusunda okur-yazarlık seviyesini yükseltmeyi amaçlayan program, interaktif uygulamalar ile birlikte 2 hafta daha devam edecek.

EĞİTİMDE DENETİM VE REHBERLİK

Eğitimde Denetim ve Rehberlik
Ön Çalıştayı düzenlendi.

Enstitü Sosyal, mevcut eğitimde denetim modelinin günün ihtiyaçları ve şartlarına uygun, daha sağlıklı işleyen bir hale getirilmesinin öğrenme süreçlerinin verimliliğini artıracakı düşüncesi ile 23 Şubat'ta Denetim ve Rehberlik Ön Çalıştayı gerçekleştirdi. Enstitü tarafından yayımlanan Öğrenme Merkezli Okul Yöneticiliği Raporu'nun ortaya koyduğu denetim ve rehberlik alanındaki ihtiyaçlardan yola çıkarak yürütülen çalıştay, denetçiler, okul müdürleri ve öğretmenleri bir araya getirdi. Çalıştayı temel amacı, var olan sisteme dair geri bildirimleri ve sistemin içinden fikirleri bir araya getirerek denetimle ilgili öğrenme merkezli, somut, uygulanabilir ve sistemdeki ihtiyaçtan yola çıkan bir model önermek.

Dört tema çerçevesinde şekillenen çalıştayda birinci tema "denetimin yapısı", ikinci tema "eğitimde geri bildirim ve rehberlik", üçüncü tema "denetçi eğitimi ve mesleki eğitim" ve dördüncü tema "denetçilerin mesleki hakları ve kariyerleri" olarak belirlendi. Çalıştayı ilk bölümünde her masada alanında tecrübeli denetçiler, okul müdürleri ve öğretmenler ilgili temaya dair görüşlerini ve tecrübelerini birbirleriyle paylaştı. Çalıştayı ikinci kısmında masalar temaya dair grup çalışmalarını sunarak mevcut duruma dair gözlemlerini ve olası çözüm önerilerini sıraladı.

“Denetimin yapısı” teması İstanbul Medeniyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü Öğr. Üyesi Dr. Murat Bülbül moderatörlüğünde ele alındı. Tema mevcut denetim yapılanmasının nasıl olduğuna ve iyileştirmek için nasıl bir yapılandırma önerilebileceğine odaklandı. Bu grup çalışmasında Millî Eğitim Bakanlığı kontrolündeki kurumların yaptığı denetimler iç ve dış denetim olarak iki başlıkta değerlendirildi. İç ve dış denetime dair mevcut işleyişin değerlendirilmesinin ardından mevcut durumun iyileştirilmesine dair öneriler verildi. İç denetime dair Sayıştay raporunda yer alan müfettiş sayısının altındaki mevcut müfettiş sayısına dikkat çekilerek denetim faaliyetlerinin sağlıklı işleyebilmesi için gerekli kadroların tahsisinin önemi vurgulandı. Buna ek olarak İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı müfettişlerin il millî eğitime dair denetleme faaliyetlerinde bulunmasının doğurabileceği sorunlar ele alındı ve denetimde bölge sistemine geçilmesi öneri olarak sunuldu. Denetlemelerin yalnızca işlerin mevzuata uygunluğuna değil, öğrenmenin ölçülmesine ve kurumsal işleyişe odaklanması gerektiği ifade edildi.

“Eğitimde geri bildirim ve rehberlik” teması Enstitü Sosyal araştırmacılarından eğitim bilimci Doç. Dr. Turgay Öntaş moderatörlüğünde tartışıldı. Eğitimde denetim ve geri bildirim ihtiyacına ve amacına değinildi. Ardından denetim ve geri bildirim işlevi, periyotları, denetim ve geri bildirim süreçlerinde objektiflik ve saydamlık, yaptırım ve hesap verilebilirlik konuları ele alındı. Grup çalışmasında mevcut sistemdeki muhakkiklik ve denetim faaliyetlerinin birbirinden ayrılması, ders denetimlerinin tek seferlik değil düzenli olacak şekilde düzenlenmesi, süreç değerlendirmesinin yapılması, öğretmenler için mesleki gelişim portfolyoları hazırlanması gibi önerilerde bulunuldu. Öğretmenlik mesleğine uygun

olmayan öğretmenlerle ilgili müfettiş raporlarının yaptırım gücü olması ve işleme daha hızlı alınması gerektiği vurgulandı.

“Denetçi eğitimi ve mesleki gelişim” teması Eğitim Müfettişleri Başkan Yardımcısı Ayşegül Ekizceli’nin moderatörlüğünde, Ekizceli’nin mevcut denetçi eğitimi ve mevzuata ilişkin sunumu ile başladı. Grup çalışması “Türkiye’de denetçiler nasıl yetiştirilmeli? Belli hizmet içi eğitimlerin eklenmesi yeterli mi, yoksa mesleğin başından itibaren farklı bir yol mu izlenmesi gerekir?” soruları çerçevesinde gerçekleşti. Ekizceli, denetçi eğitiminin iyileştirmesi için yapılması gereken düzenlemeleri hizmet öncesi ve hizmet içi olmak üzere iki başlıkta sıraladı. Hizmet öncesinde denetçilere lisansüstü eğitimin teşvik edilmesi, eğitim yönetimi lisansüstü eğitimlerine denetçilerce gerçekleştirilen inceleme/soruşturma konularının ders olarak eklenmesi, en az iki yıllık yöneticiliğin yazılı sınavlara başvuru şartlarına eklenmesi gibi öneriler sunuldu. Hizmet içi eğitimlerde ise mali teklifli konular, taciz/istismar ve rücu gibi konularda aralıklı ve zorunlu eğitimlerin verilmesi önerildi.

Son tema olan “denetçilerin mesleki hakları ve kariyerleri”, Eğitim Müfettişleri Başkan Yardımcısı Bekir Bekmezci moderatörlüğünde tartışıldı. Grup tartışmasının ardından Bekmezci, bir okul müdüründen aldığı mektubu okuyarak eğitimde denetime duyulan ihtiyaca dikkat çekti. Denetlemenin önemi ve denetçilerin daha donanımlı ve etkili şekilde çalışabilmeleri için ihtiyaç duydukları haklara değindi. Denetçilerin kariyer yönetimi noktasında rehberlik ihtiyacını vurguladı.

Grup sunumlarında diğer masalardaki katılımcılar da farklı temalarda fikir belirterek

katkıda bulundu. Tüm grupların sunumu ve grup çıktılarının tartışılması ile çalıştay sona erdi. Öğrenme merkezli bir eğitimde denetim ve rehberliğin önemine dikkat çeken Enstitü Sosyal, ön çalıştayın çıktılarını da değerlendirerek eğitimde denetim ve rehberlik alanında çalışmalarına devam edecek.

ODAK GRUP

TÜRKİYE'DE AİLE İLİŞKİLERİNİN DÖNÜŞÜMÜNDE BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN ETKİSİ

"İletişim teknolojileri aile yapımızı nasıl dönüştürüyor?", "Ailelerin bilgi iletişim teknolojileri kullanımıyla ilgili farkındalığı nasıl arttırılabilir?" ve "Sağlıklı kullanım alışkanlıkları geliştirmek için ne tür kaynaklar veya yöntemler kullanılabilir?" gibi sorulara cevap aradığımız odak grup çalışması sona erdi.

Çalışmada, ailelerin kullanım alışkanlıklarında son yıllarda gözlemlenen değişiklikler, özellikle aile bireyleri arasındaki iletişimi güçlü kılan veya zayıflatan belirli bilgi iletişim teknolojileri kullanımı örnekleri, mesleki deneyimler

çerçevesinde bilgi iletişim teknolojileri kullanımının aile içi iletişimi nasıl etkilediği de konuşuldu.

Odak gruba çocuk kitapları yazarı, sosyolog, psikolog, bilgi teknolojileri uzmanı, çocuk kanalı çalışanı, yapay zekâ mühendisi, akademisyen, avukat, sosyal medya içerik üreticisi, oyun terapisti, insan kaynakları müdürü, rehber öğretmen ve okul müdürü gibi farklı alanlardan uzmanlar katıldı.

ETKİLİ POLİTİKA YAZIMI

Enstitü çalışanlarına yönelik “Etkili Politika Yazımı” eğitimi düzenlendi.

Enstitü Sosyalde kurum çalışanlarına yönelik, 1 ay süreyle “Etkili Politika Yazımı” eğitimi verildi. Dört oturumda tamamlanan eğitimde “hedef kitle odaklı yazma”, “anlaşılır ve etkili yazma becerisini geliştirme”, “araştırmada görsel iletişim tasarımı”, “politika önerisi türleri ve amaçlarına yönelik yazım teknikleri” gibi başlıklar ele alındı.

Rashid Dar’ın verdiği eğitim, düşünce kuruluşlarının kurumsal felsefeleri ve buna yönelik üretimlerine dair de ilham verdi.

İLHAM BULUŞMALARI

“Türkiye’de Tasavvuf Düşüncesi ve
Tasavvufi Hayat”

Enstitümüzün İlham Buluşmaları’nın ilkinde Danışma Kurulu üyelerimizden Mahmud Erol Kılıç’ı ağırladık.

“Türkiye’de Tasavvuf Düşüncesi ve Tasavvufi Hayat” konulu söyleşisinde Kılıç, tasavvufun bir İslami anlayış, kavrayış ve inşa modeli olarak nasıl ele alınabileceği üzerine mülahazalarını paylaştı.

Kılıç’ın güncel örnekler üzerinden İslam, felsefe ve tasavvuf ilişkisini ele aldığı söyleşi soru-cevap bölümü ile sona erdi.

insandan

topluma

insano

toplun

Çalışmalarımızın
merkeze alarak t
ve olguları deęe
ilkesi vardır.

from k

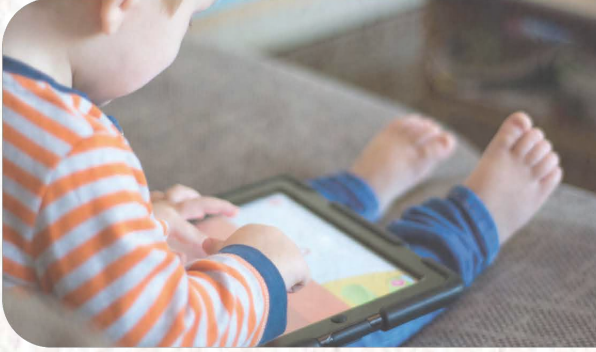

Yayınlarımız | Dünyadan

Ülke: Avustralya
Tarih: 27 Mart 2024

UZUN EKLAN SÜRESİ, ÇOCUKLARIN DİL VE İLETİŞİM BECERİLERİNİ OLUMSUZ ETKİLİYOR

Sözel yetenekler, doğuştan gelen bir özellik değil, çocukların ebeveynleri ve bakıcılarıyla etkileşimleri yoluyla kazandıkları bir beceridir. Ebeveynler, çocuklarıyla konuşma ve okuma yoluyla onların dil gelişimini desteklerler. Ebeveynlerin, çocuklarını dikkatle dinlemesi ve ilgi göstermesi, çocukların kendilerini ifade etmelerinde ve anlamlı konuşmalara katılmalarında önemli bir rol oynamaktadır. Güncel araştırmalar, çocukların özellikle küçük yaşlardan itibaren ebeveynleri ile

yeterince vakit geçirmek yerine ekran başında uzun süre geçirmesinin dil ve iletişim becerilerini olumsuz etkilediğini gösteriyor. JAMA Pediatrics dergisinde yayınlanan, 220 aile üzerinde yapılan Avustralya'daki bir araştırma, aşırı ekran süresinin çeşitli yaşlarda konuşma becerilerini engellediğini buldu. 18 aylıkken, her bir ekstra dakika ekran süresi ile 1.3 daha az çocuk seslenmesi arasında bir ilişki tespit edildi. 2 yaşındayken, bu durum 0.4 daha az konuşma dönüşüne yol açtı. Olumsuz etki en belirgin şekilde 3 yaşında ortaya çıktı; sadece bir ekstra dakikalık ekran süresi, 6.6 daha az yetişkin kelimesi, 4.9 daha az çocuk seslenmesi ve 1.1 daha az konuşma ile ilişkilendirildi. Buna karşın teknoloji kullanımında denge bulunabilir. Esasen kullanıma bağlı olarak teknoloji çocukların iletişim ve sosyalleşme becerilerine her zaman zararlı değildir. Ebeveynlerin bu konuda dikkatli olmaları önemlidir. Teknoloji, çocukların iletişim ve sosyal becerilerini geliştirmek için bir araç olabilir, ancak yanlış kullanıldığında bu potansiyel zararlı olabilir. Örneğin, ebeveynler çocuklarıyla birlikte eğitici programlar izleyip tartıştıklarında, bu deneyim çocukların düşünme ve iletişim becerilerini artırabilir. Ancak, teknolojinin sadece bir bakıcı olarak kullanılması, çocukların gerçek insan etkileşimlerinden mahrum kalmasına neden olabilir. Dil, sosyal etkileşimin önemli bir unsuru olarak, çocukların sağlıklı iletişim alışkanlıkları kazanması ve sosyal gelişimi için hayati öneme sahiptir. Ebeveynler, teknolojinin güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirmeli ve aile için teknoloji kullanmayı modellemeyle sınırları belirlemelidir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Dil, Ekran Süresi

Kaynak: <https://fstudies.org/blog/screen-time-and-language-development>

Ülke: Amerika Birleşik Devletleri

Tarih: 27 Mart 2024

TIKTOK'UN ÖĞRETMENLER ARASINDA KULLANIMININ FIRSATLARI VE RISKLERİ

Elon Üniversitesi, Kuzey Arizona Üniversitesi ve Redlands Üniversitesi tarafından yapılan bir araştırma, öğretmenlerin bir yandan TikTok'ta yeni sınıf uygulamaları için fikirler edindiklerini, diğer yandan ise gizlilik politikaları ve uygulamanın kullanımı konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıklarını ortaya koyuyor. Araştırma, öğretmenlerin TikTok'u eğitimle ilgili içerikler için kullanma eğiliminde olduğunu ve çocukların ise günde yaklaşık iki saatlerini TikTok'ta geçirdiğini gösteriyor. Öğretmenlerin

büyük bir kısmı, platformdaki içeriğin eğitim fikirleri bulmalarına ve sınıf yönetim tekniklerini geliştirmelerine yardımcı olduğunu belirtiyor. Bununla birlikte, eğitimcilerin yalnızca küçük bir kısmı öğrencileriyle doğrudan bağlantı kurmak için TikTok'u kullanıyor. Diğer yandan bu araştırmanın bir başka bulgusu da dikkat çekiyor. Araştırma, öğretmenlerin TikTok'un gizlilik politikaları ve kendi okullarının platform kullanımına ilişkin kuralları hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığını gösteriyor. Öğretmenlerin yüzde 53'ü okul politikalarından haberdar olmadığını, yaklaşık üçte ikisi ise platformda verdikleri kişisel bilgilere ne olduğunu tam olarak bilmediklerini ifade ediyor. Öğretmenlerin TikTok üzerindeki varlığı, onların gençlerin popüler kültürünü daha iyi anlamalarına ve öğrencilerinin ilgisini çekebilecek yenilikçi yollar bulmalarına olanak tanıyor. Öte yandan, bazı eğitimciler platformun öğretimi "performans" olarak gösterme eğilimine dair endişelerini dile getiriyor. Bu araştırmadan çıkan dersler, öğretmenlerin hem eğitim hem de kişisel zenginleştirme için sosyal medyadan nasıl yararlanabileceğini gösteriyor. Ancak aynı zamanda, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin platformun kullanımı hakkında daha bilinçli olmaları ve sosyal medya politikalarını güncel tutmaları gerektiğini de vurguluyor. TikTok, öğretmenlere öğrencileriyle aynı dili konuşmaları için bir fırsat sunarken, eğitimcilerin bu yeni aracı sorumlu bir şekilde kullanmaları önem taşıyor.

Tamamını okumak için tarayın

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Öğretmen, Öğrenci, Araştırma.

Kaynak: <https://www.edweek.org/technology/teachers-spend-2-hours-a-day-on-tiktok-what-do-they-get-out-of-it/2024/03>

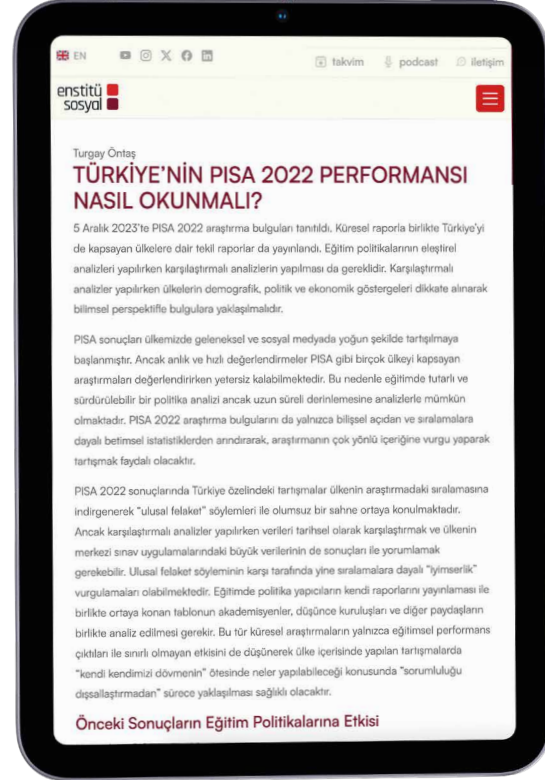
İki Nokta

Eğitim alanında güncel tartışmalar “İki Nokta” yazılarında.

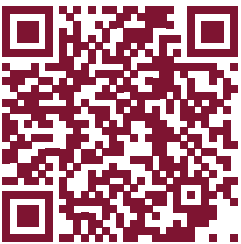
Logomuzdan ilham alarak yeni bir cümlenin doğuşunu, düşüncenin özenle ifade edilmesini, konuların çok yönlü ve derinlikli bir şekilde ele alınması hedeflediğimiz yazılarımızı “İki Nokta” olarak adlandırmaktayız. Kitap tanıtımı, biyografi, araştırma raporu değerlendirme ve inceleme yayınları ile bölgesel veya küresel ölçeklerde güncel ya da yapısal sorunların ele alındığı bu yazılarımızda;

- ▶ **Algokrasiye Talip Miyiz? Hangi Kararları Ne Ölçüde Algoritmalara Bırakacağız?**
- ▶ **Yapay Zekâ Çağında Akademisyenlerin Rolü**
- ▶ **İsrail'de Çocukların Politik Sosyalleşmesi**
- ▶ **Sürdürülebilirlik Eğitimine Yeni Bir Bakış Getirebilir Miyiz?**
- ▶ **Dijital Yaşam Aileyi Nasıl Dönüştürüyor?**
- ▶ **Tasarım Zeminli Bir Dersin Eğitimdeki Rolü**

gibi güncel konular tartışıldı. Tüm İki Nokta yazılarımıza web sitemizden ulaşabilirsiniz.

Okumak için tarayın

Politika Notu

“Eğitimde Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Düzenleme İhtiyacı ve Öneriler”

Turgay Öntaş
Tuba Nur Umut

“Eğitimde Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Düzenleme İhtiyacı ve Öneriler” Politika Notu yayında. Aileler, öğretmenler ve politika yapımcılar için YZ'nin nasıl daha etik ve sorumlu bir biçimde kullanılabileceğini ele alan politika notunu websitemizden okuyabilirsiniz.

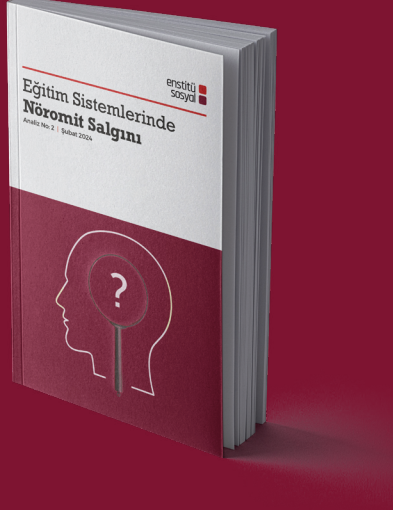
“Eğitimde Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Düzenleme İhtiyacı ve Öneriler” Politika Notu, çocuk eğitiminde yapay zekâ araçlarının sunduğu fırsatları ve beraberinde getirdiği olası riskleri kapsamlı bir şekilde

ele almaktadır. Bu yenilikçi teknolojinin eğitimdeki kullanımını daha etik ve sorumlu bir biçimde yönetme ihtiyacı dikkate alınarak hazırlanan politika notu okul öğrenmesine özgü (K-12 eğitimi) yapay zekâ etik politikası rehberliği literatürüne katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Okumak için tarayın

Analiz

"Eğitim Sistemlerinde Nöromit Salgını"

Oktay Cem Adıgüzel
Derya Atik
Sibel Küçükkayhan

Nöromit, öğrenme sürecinde zihnin işlevi ile ilgili bilimsel verilerin yanlış yorumlanması sonucu oluşan inanışlardır.

Peki neler nöromit olabilir?

Örneğin:

- Bireyler görsel, işitsel ve kinestetik öğrenme stillerine uygun eğitim aldıklarında daha etkili öğrenirler.
- Eğitim sürecinde, öğrencilerin baskın zekâ türleri (matematiksel zekâ, müzikal zekâ, kişiler arası zekâ vb.) dikkate alınmalıdır.
- Sol ve sağ beyin kullanımındaki yatkınlıklar bireyler arasındaki öğrenme farklılıklarının açıklayıcısıdır.

- Sol ayak bileğine sağ elle dokunmak veya tam tersini yapmak gibi kısa süreli koordinasyon egzersizleri, iki beyin yarım küresi arasındaki iletişimi geliştirebilir.
- Beynimizin sadece %10'unu kullanabiliyoruz.

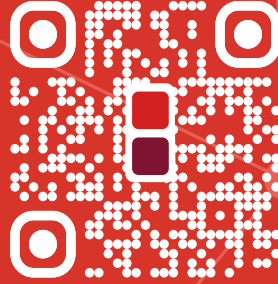
Oktay Cem Adıgüzel, Derya Atik Kara ve Sibel Küçükkayhan'ın kaleme aldığı "Eğitim Sistemlerinde Nöromit Salgını" analizi yayında.

Okumak için tarayın

SOSYAL MEDYADA BİZİ TAKİP EDİN

@enstitusosyal_

@EnstituSosyal

Enstitü Sosyal

@enstitusosyal_

Enstitü Sosyal

www.enstitusosyal.org

düşünceye ilham değişime yön